

**BIODIVERSITEIT
BIJ LANDBOUWERS**
SUBSIDIEOVERZICHT

Wij werken met de financiële steun van:

de gemeenten Aalter, Assenede, Deinze, Eeklo, Evergem, Kaprijke, Lievegem, Lochristi, Maldegem, Nazareth, Sint-Laureins, Wachtebeke en Zulte, de polderbesturen en verenigingen actief rond natuur, landschap, recreatie, toerisme, landbouw en jacht.

COLOFON

Verantwoordelijke uitgever

Regionaal Landschap Meetjesland & Leievallei vzw,

Oostveldstraat 91, bus 4, 9900 Eeklo

ON 0466.277.515 - RPR Gent, Afd. Gent

Foto's en illustraties

Alle beelden zijn eigendom van Regionaal Landschap Meetjesland & Leievallei vzw, tenzij anders aangegeven.

NAAR EEN WIN-WIN VOOR NATUUR ÉN LANDBOUW

16 Regionale Landschappen in Vlaanderen behouden en versterken natuur, erfgoed & streekidentiteit, klimaat, draagvlak en beleving. We brengen inwoners en partners samen rond een wervend landschapsverhaal dat inspireert en voor verbondenheid zorgt. Zo gaan we samen voor meer kwaliteitsvolle landschappen, geïnspireerd door het verleden en klaar voor de toekomst. Regionaal Landschap Meetjesland & Leievallei is actief in dertien gemeenten. Ben je inwoner van een van deze gemeenten en heb je interesse om mee te werken aan het landschap? Dan bieden wij heel wat mogelijkheden om jou te helpen. Want aan de slag gaan voor het landschap, dat doen we samen.

Natuur en landbouw zijn elkaars bondgenoten. De Regionale Landschappen helpen bij het versterken van beide elementen. Als Regionaal Landschap beseffen wij heel goed dat een samenwerking voor de landbouwer ook economisch interessant moet zijn en niet enkel afhankelijk mag zijn van pure goodwill van de landbouwer. Wanneer de financiële druk wegvalt, heeft een landbouwer meer tijd om landschapsherstel met de bedrijfsvoering te verzoenen. Zo'n agro-ecologische overgang kan echter niet van de ene dag op de andere. De populaties van natuurlijke plaagbestrijders moeten terug in balans komen en de bodemkwaliteit dient te herstellen. De bodem is een belangrijke speler voor de lange termijn van een landbouwer, niet enkel om de eigen oogst in stand te houden en kwalitatief en kwantitatief op peil te houden, maar tevens voor de waarde van de percelen voor een lange periode.

Kleine landschapselementen, zoals hagen, houtkanten, bomenrijen en poelen, vormen groene verbindingen in het landbouwlandschap. Heel wat diersoorten gebruiken deze corridors om zich veilig te verplaatsen. Ze vinden er voedsel, een schuilplaats en nestgelegenheid. Maar ook voor de landbouwer zijn kleine landschapselementen nuttig. Hagen en houtkanten zijn immers ook de thuisbasis van talrijke bestuivende insecten en plaagbestrijders. Ze fungeren als groenscherm en beschermen gewassen tegen hevige wind of zorgen voor schaduw voor het vee. De wortels van de bomen en struiken verankeren de bodem en gaan zo erosie tegen. Daarnaast zorgen deze voor een betere infiltratie van regenwater, zeker bij grote hoeveelheden neerslag. Kleine landschapselementen maken de landbouw weerbaarder tegen klimaatverandering. En niet onbelangrijk: ze verhogen de belevingswaarde van het landbouwlandschap voor toeristen en recreanten.

Er bestaan heel wat subsidies die de win-win tussen natuur en landbouw versterken. In deze brochure vind je hiervan een overzicht. Heb je zelf ideeën rond subsidies? Laat het ons weten via info@RLML.be

NESTBESCHERMING

Wat houdt het in?	Werkwijze/beheer	Voorwaarden	Vergoeding
<p>De nesten van grondbroedende soorten die in akkers nesten maken, worden opgespoord en beschermd tegen de grondbewerkingen of het uitmaaien, zodat de kuikens een hogere levenskans hebben.</p>	<p>Bij het spotten van Kieviten kan je ons contacteren waarbij we het nest lokaliseren door middel van een infrarooddrone, om het nest vervolgens te beschermen.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Raster van 3x3 m wordt afgezet - Of het nest wordt verplaatst tijdens de grondbewerkingen	<p>€50/nest (ongeacht het slagen van het nest)</p>

HAAG

Wat houdt het in?	Werkwijze/beheer	Voorwaarden	Vergoeding
<p>Een haag zorgt voor een natuurlijke afsluiting en nest- en voedselgelegenheid voor tal van dieren.</p>	<p>Hagen worden na de bloei gesnoeid. De periode waarin een haag gesnoeid dient te worden, is dus afhankelijk van het tijdstip van de bloei.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Streekeigen soorten - 4 à 5 planten per meter - In groepjes van eenzelfde soort	<p>Plantgoed wordt vergoed. Afhankelijk van de aanvraag worden ook de werken vergoed. Er kan vaak een subsidie voor het beheer bij de gemeente worden gevraagd.</p> <p>Dit areaal aan hagen telt mee in de conditionaliteit (vergroening) binnen het nieuwe Gemeenschappelijk landbouwbeleid (GLB).</p>

HOUTKANT

Wat houdt het in?	Werkwijze/beheer	Voorwaarden	Vergoeding
<p>Een houtkant zorgt voor brandhout maar ook voor een natuurlijke afsluiting en nest- en voedselgelegenheid voor tal van dieren.</p>	<p>Het afzetten van de houtkant (hakhoutbeheer) gebeurt in de winter en om de 5 jaar. Doe dit gefaseerd.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Streekeigen soorten - 2 planten per meter	<p>Plantgoed wordt vergoed. Afhankelijk van de aanvraag worden ook de werken vergoed. Er kan vaak een subsidie voor het beheer bij de gemeente worden gevraagd.</p> <p>Dit areaal aan houtkanten telt mee in de conditionaliteit (vergroening) binnen het nieuwe Gemeenschappelijk landbouwbeleid (GLB).</p> <p>Ook via het digitaal platform Goed Geknot is het mogelijk om beheer te laten uitvoeren.</p>

KNOTBOOM

Wat houdt het in?	Werkwijze/beheer	Voorwaarden	Vergoeding
<p>Een knotboom is geen soort op zich, maar het resultaat van een snoeiwijze: het knotten. Je kan van heel wat boomsoorten een knotboom maken door de stam op een bepaalde hoogte af te zagen.</p>	<p>Het knotten gebeurt met een omlooptijd van 3 tot 12 jaar, afhankelijk van de boomsoort. Doe dit steeds in de winter.</p>	<p>Streekeigen soorten</p>	<p>Plantgoed wordt vergoed. Afhankelijk van de aanvraag worden ook de werken vergoed. Er kan vaak een subsidie voor het beheer bij de gemeente worden gevraagd.</p> <p>Dit areaal aan bomen telt mee in de conditionaliteit (vergroening) binnen het nieuwe Gemeenschappelijk landbouwbeleid (GLB).</p> <p>Ook via het digitaal platform Goed Geknot is het mogelijk om beheer te laten uitvoeren.</p>

HOOGSTAMFRUITBOOMGAARD

Wat houdt het in?	Werkwijze/beheer	Voorwaarden	Vergoeding
<p>Een hoogstamfruitboomgaard bestaat uit fruitbomen met een takvrije stam tot een hoogte van 180 tot 230 cm. De boomgaard kan bestaan uit verschillende fruitsoorten zoals appel, peer, kers, pruim en okkernoot.</p>	<p>1 jaar na aanplant start men best met een vormsnoei, want een stabiele kroon verhoogt de duurzaamheid van de boom. Na 8-10 jaar zal men af en toe een onderhoudssnoei moeten toepassen waarbij ziek of beschadigd hout wordt verwijderd.</p> <p>Dit type beheer vraagt goede kennis dus wordt best overgelaten aan experts.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Streekeigen soorten - Vaak een minimum aantal fruitbomen (12)	<p>Plantgoed wordt vergoed. Afhankelijk van de aanvraag worden ook de werken vergoed.</p> <p>Dit areaal aan bomen telt mee in de conditionaliteit (vergroening) binnen het nieuwe Gemeenschappelijk landbouwbeleid (GLB).</p>

POEL

Wat houdt het in?	Werkwijze/beheer	Voorwaarden	Vergoeding
<p>Een poel is een kleine, ondiepe waterpartij met glooiende oevers en weinig of geen stroming. Een poel bevat bijna het hele jaar door op natuurlijke wijze grond- en/of regenwater. Naast drinkwatervoorziening leveren poelen ook een belangrijke bijdrage aan de biodiversiteit.</p>	<p>Om de poel niet volledig te laten verlanden, is het noodzakelijk om het slib te verwijderen. Dit gebeurt om de 5 à 10 jaar, afhankelijk van de voedselrijkdom.</p> <p>De eerste jaren verwijder je best ook regelmatig wilgenopslag.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Min. oppervlakte van 50 m² (idealiter 200-250 m²) - KLE in een straal van 200 tot 500 m - Geen bomen in omtrek van 15 m, struiken niet in omtrek van 5 m	<ul style="list-style-type: none"> - Een poel kan vergoed worden indien voldaan wordt aan de voorwaarden zoals hiervoor opgesomd. - Via het Vlaams Landbouwinvesteringsfonds (VLIF) kan de aanleg voor 100 % worden terugbetaald. <p>Dit areaal aan bomen telt mee in de conditionaliteit (vergroening) binnen het nieuwe Gemeenschappelijk landbouwbeleid (GLB).</p>

NESTKAST

Wat houdt het in?	Werkwijze/beheer	Voorwaarden	Vergoeding
<p>Een nestkast zorgt voor broedgelegenheid wanneer er een tekort is aan natuurlijke nestplaatsen. Dit kan voorkomen door het verdwijnen van natuurlijke elementen, zoals knotbomen, maar evengoed door het beter isoleren en dichtmaken van gebouwen.</p> <p>Er bestaan nestkasten voor vleermuizen, zwaluwen, uilen...</p>	<p>Deze wordt best jaarlijks, na het broedseizoen, gereinigd (afhankelijk van de soort).</p>	/	<p>Afhankelijk van de nestkast. Zie www.RLML.be/zelf-aan-de-slag/.</p>

ANDERE SUBSIDIES

Vlaamse Landmaatschappij (VLM)

De Vlaamse Landmaatschappij (VLM) voorziet een aantal agromilieuklimaatmaatregelen, beter gekend onder de naam beheerovereenkomsten. Afhankelijk of de beheerovereenkomst 5 jaar lang op een zelfde perceel wordt aangegeven of niet, spreekt men van een vaste of een variabele beheerovereenkomst.

Overzicht:

<https://lv.vlaanderen.be/nl/subsidies/perceelsgebonden/vlm-beheerovereenkomsten-de-verzamelaanvraag>

Niet-productieve investeringen (NPI) via Vlaams Landbouwinvesteringsfonds (VLIF)

Het VLIF ondersteunt niet-productieve investeringen, dit zijn investeringen die bijdragen aan:

- bevordering van biodiversiteit
- habitatbescherming
- erosievermindering
- verbetering van bodemkwaliteit
- verbetering van waterbeheer en -kwaliteit
- landschappelijke ontwikkeling
- landschappelijke integratie van bedrijfsgebouwen

Overzicht:

www.lv.vlaanderen.be/nl/subsidies/vlif-steun-voor-de-land-en-tuinbouw

Ecoregelingen

In het nieuw Gemeenschappelijk landbouwbeleid (GLB) zijn er vergroeningsmaatregelen weggevallen en komen er in de plaats nieuwe maatregelen (bestaande uit agromilieuklimaatmaatregelen en ecoregelingen).

Overzicht:

<https://lv.vlaanderen.be/nl/subsidies/perceelsgebonden/gemeenschappelijk-landbouwbeleid-2023-2027>

OP DE HOOGTE BLIJVEN?

 [regionaallandschap.meetjesland](https://www.facebook.com/regionaallandschap.meetjesland)

 [regionaallandschapmeetjesland](https://www.instagram.com/regionaallandschapmeetjesland)

 [nieuwsbrief](mailto:nieuwsbrief@rlml.be)

 info@RLML.be

 www.RLML.be

ON 0466.277.515- RPR Gent, Afd. Gent